

Refrakter interstisyel sistit/ağrılı mesane sendromu olan kadınlarda hyalüronik asid ile intravezikal tedavi uygulaması sonrası seksüel fonksiyonlarda değişme

Man-Jung Hung et al.
The Journal of Sexual Medicine 11(9) 2014 p:2256-2263

İntertisyel sistit (İS) ya da ağrılı mesane sendromu (AMS) 2002 yılında Uluslararası Kontinans Cemiyeti tarafından mesane dolumu ile ilgili bir suprapubik ağrı ve üriner enfeksiyon ya da diğer bariz patolojilerin yokluğunda eşlik eden gündüz ya da gece sık idrara çıkma şikayetlerini içeren bir klinik sendrom olarak tanımlanmıştır. İS/AMS esas olarak orta yaşlı premenopozal kadınları etkilemektedir. Kadınlardaki prevalansının 100.000'de 300 olduğu tahmin edilmektedir. Hastalığın ortalama ortaya çıkış zamanı 32-49 yaşları arasındadır. İS/AMS' li hastaların önemli bir kısmında kronik pelvik ağrı ile ilintili olarak disparoni yakınması mevcuttur. Bu hastalarda seksüel disfonksiyon hayat kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

İS/AMS tedavisinde birçok tedavi alternatifi bulunmakla birlikte, glikozaminoglikan tabakasının yenilenmesini hedefleyen intravezikal hyalüronik asid (HA) tedavisi sıklıkla tercih edilmektedir.

Bu çalışmada refrakter İS/AMS hastalarında sekonder tedavi olarak intravezikal HA uygulamasının seksüel fonksiyonlar üzerine değişiminin incelenmesi hedeflenmiştir.

Çalışma, Ocak 2011- Aralık 2012 tarihleri arasında Tayvan' daki 6 merkez tarafından prospektif olarak yürütülmüştür. İS/AMS tanısı, semptomlar, sistoskopik bulgular ve ESSİC (Avrupa İnterstisyel Sistit Çalışma Cemiyeti) kriterlerine göre koyulmuştur. Çalışmaya dahil edilen tüm hastalar daha önceden oral tedavi (pentosan polisülfat, NSAİD, antidepressanlar, antikolinergikler vb.) kullanmıştır.

Hastalara işlem öncesi standart olarak 3 günlük mesane günlüğü ve sorgulama formları doldurulmuş, pelvik muayeneleri, hidrodistansiyon ve sistoskopik incelemeleri yapılmıştır. Sorgulama formları İnterstisyel Sistit Semptom İndeksi (ICSI) de İnterstisyel Sistit Problem İndeksi (ICPI)

Pelvik organ prolapsusu/üriner İnkontinans Seksüel Fonksiyon Sorgulaması kısa formu (PISQ-9) ve ağrı sorgulaması için vizüel ağrı skalası (VAS) sorgulamalarını içermiştir.

Çalışma kriterlerini sağlayan toplam 103 hastanın ortalama yaşı 44.3 olarak bulunmuştur. Hastaların %32'sinin menopozda olduğu ve semptomların ortalama 5.1 yıldır devam ettiği bildirilmiştir. Birinci ve 6. ayda tedavi sonrası VAS, ICSI ve ICPI skorlarının tedavi öncesine göre anlamlı olarak iyileşme gösterdiği saptanmıştır. Hastaların 87'si seksüel aktif olup PISQ-9 sorgulama formunu doldurmuşlardır. Total skorda tedavi öncesine göre 1. ve 6. ayda anlamlı iyileşme saptanmıştır. Skorlamanın alt başlıklarından fiziksel ve partner ile ilgili faktörlerde anlamlı iyileşme saptanırken davranışsal ya da duygusal faktörlerde anlamlı değişim bulunmamıştır. PISQ-9' u oluşturan sorulardan yalnızca "disparoni", "negatif reaksiyonlar" ve "yoğunluk" skorlarında anlamlı iyileşme gözlenmiştir. Çoklu değişkenli analizlerde başlangıç PISQ-9 skorlarının hastalığa maruziyet süreleriyle negatif olarak korele olduğu bulunmuştur.

Bu çalışmanın sonuçlarına göre, HA intravezikal tedavisi İS/AMS semptomlarını ve seksüel fonksiyonları iyileştirmektedir. HA hastalar tarafından iyi tolere edilmiş olup önemli bir yan etkiye neden olmamaktadır. Tedavinin etkileri 1. ay gibi erken bir sürede başlayıp 6. ayda da devam etmektedir.

Sonuç olarak HA'nın tedavi edici etkisiyle seksüel fonksiyonun organik formları olumlu yöne etkilenirken psikojenik kaynaklı disfonksiyon olanlarda anlamlı değişim görülmemiştir.

Çeviri

Dr. Burhan Coşkun, Prof. Dr. Hakan Kılıçarslan
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı